

NEDERLANDSE ACCENTEN
IN HET VEILIGHEIDSBELEID
VAN DE EUROPESE UNIE

ACTA FALCONIS
XIV

NEDERLANDSE ACCENTEN
IN HET VEILIGHEIDSBELEID
VAN DE EUROPESE UNIE

Cyrille Fijnaut Lecture Series

Dirk VAN DAELE
(ed.)

intersentia

Antwerpen – Cambridge

Nederlandse accenten in het veiligheidsbeleid van de Europese
Unie. Cyrille Fijnaut Lecture Series
Dirk Van Daele (ed.)

ISBN 978-94-000-0784-0
D/2016/7849/181
NUR 824

© 2016 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

VOORWOORD

Ter ere van de zeventigste verjaardag van professor emeritus Cyrille Fijnaut, op 31 augustus 2016, organiseerde de Faculteit Rechtsgeleerheid van de KU Leuven tijdens het academiejaar 2015-2016 de *Cyrille Fijnaut Lecture Series*. De gevierde was in de periode 1989-2000 voltijds en in de periode 2000-2004 deeltijds gewoon hoogleraar criminologie en strafrecht aan de KU Leuven. Met dezelfde leeropdracht was hij van 1986 tot 1997 verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en van 2000 tot 2011 aan de Universiteit van Tilburg. Daarnaast was Cyrille Fijnaut in de periode 1997-2002 drie keer voor langere tijd gasthoogleraar aan de New York University School of Law.

De Nederlandse accenten in het veiligheidsbeleid van de Europese Unie vormden het overkoepelend thema van de lezingenreeks. Enerzijds was deze keuze ingegeven door het Nederlands Voorzitterschap van de Europese Unie in de eerste helft van 2016. Anderzijds sluit het thema ook naadloos aan bij de wetenschappelijke activiteiten van Cyrille Fijnaut. De voorbije decennia publiceerde hij immers – alleen en samen met anderen – nationaal en internationaal vele honderden boeken, bundels, rapporten, bijdragen en artikels over uiteenlopende onderwerpen, zoals de geschiedenis van de politie in de Lage Landen en West-Europa, de problemen van georganiseerde misdaad en sociale onveiligheid en de politieke en justitiële samenwerking in de Europese Unie.

Elk van deze onderwerpen komt tot op zekere hoogte aan bod in deze bundel. In de eerste twee bijdragen gaan Cyrille Fijnaut en Jan Wouters in op de crises waarmee de Europese Unie momenteel wordt geconfronteerd en op de

wijze waarop zij – en in het bijzonder ook het Nederlands Voorzitterschap – hierop tracht te reageren. De Nederlandse minister van Veiligheid en Justitie Ard van der Steur schetst vervolgens de Nederlandse visie op het Europees veiligheidsbeleid, waarna zijn Belgische collega Koen Geens deze visie benadert vanuit het perspectief van de Benelux-samenwerking.

In de vijfde en zesde bijdrage wordt een bestuursrechtelijke invalshoek gehanteerd. De burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan, bespreekt de bestuurlijke aanpak van criminaliteit en onveiligheid in Amsterdam, terwijl de commissaris van de Koning in Noord-Brabant, Wim van de Donk, ingaat op de wijze waarop de overheid een geloofwaardige en doeltreffende strategie tegen georganiseerde *c.q.* ondermijnende vormen van criminaliteit kan ontwikkelen.

De voorlaatste bijdrage is van de hand van Frank Paauw. Als Hoofd van de Politie Eenheid Rotterdam biedt hij de lezer inzicht in de vorming van de Nationale Politie en in de wijze waarop zij mee gestalte geeft aan de politieke samenwerking in de Europese Unie. Tot slot bespreken Brice De Ruyver en Cyrille Fijnaut de door hen ontwikkelde voorstellen met het oog op een meer evenwichtig Europees cannabisbeleid.

Dirk Van Daele

Leuven, 20 augustus 2016

INHOUD

Het Nederlandse Voorzitterschap en het veiligheidsbeleid van de Europese Unie in tijden van crisis	
Cyrille FIJNAUT	1
De Europese Unie in tijden van volmaakte storm	
Jan WOUTERS	33
De Nederlandse visie op het Europees veiligheidsbeleid	
Ard VAN DER STEUR	49
Een reactie op de Nederlandse visie vanuit het perspectief van de Benelux-samenwerking	
Koen GEENS	57
De bestuurlijke aanpak van criminaliteit en onveiligheid in Amsterdam	
Eberhard VAN DER LAAN	71
Wij, de overheid. Een geloofwaardige en doeltreffende strategie tegen ondermijning en georganiseerde vormen van criminaliteit vraagt om een weerbare, slimme en integere overheid	
Wim VAN DE DONK	91
De vorming van de Nationale Politie en de politieke samenwerking in de Europese Unie	
Frank PAAUW	109

**De Derde Weg: naar een evenwichtig Europees cannabis-
beleid**

Brice DE RUYVER en Cyrille FIJNAUT	127
Over de auteurs	161